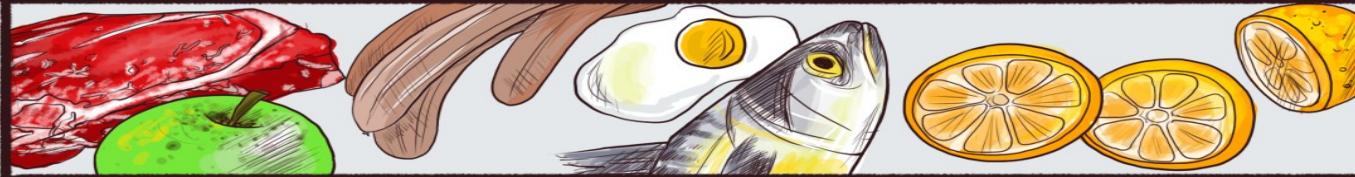
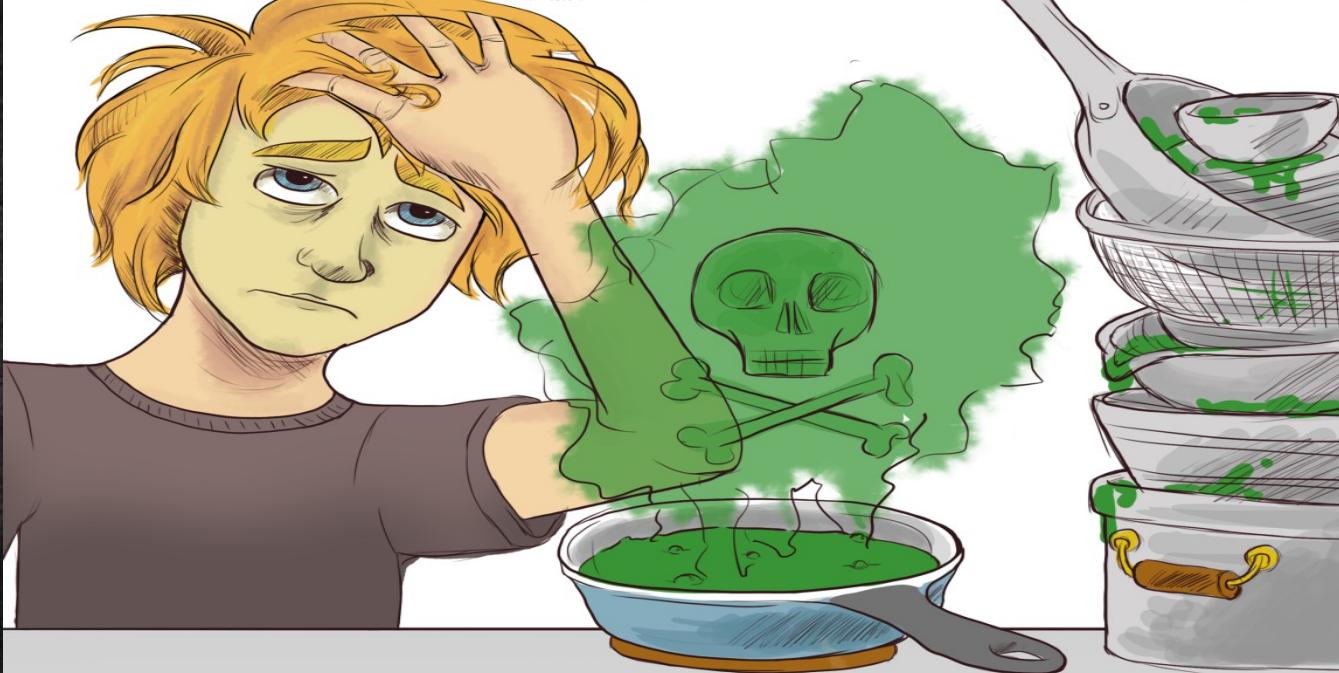

Později doma...

(S.6)

Lím začít když
chcete naučit

- nejprve poznat město a jeho obyvatel
- mít dobré vlastnosti

Výukové cíle

Školní didaktika

Výukový cíl je...

představa o kvalitativních a kvantitativních změnách u jednotlivých žáků v oblasti kognitivní, afektivní a psychomotorické, kterých má být dosaženo ve stanoveném čase v procesu výuky.

Kalhous (2002)

Dělení výukových cílů

- podle míry obecnosti
 - obecné (vzdělávací cíle)
 - specifické (výukové cíle)
 - konkrétní (cíle aktivit)
- podle obsahového zaměření
 - psychomotorické výukové cíle – Davea
 - afektivní výukové cíle - Krathwohl
 - kognitivní výukové cíle – Bloom

SMART

Specifický: vztah ke konkrétní činnosti

Měřitelný: stanovení kvality i kvantity

Akceptovatelný: v souladu s potřebami

Realistický: reálná dosažitelnost cíle

Termínovaný: ohrazený v čase

Jak formulovat výukové cíle?

■ Správně formulovaný cíl

- Žák bude na konci hodiny schopen vyjmenovat tři stěžejní díla Karla Čapka.
- Žák zvládne samostatně analyzovat rétorické figury v básni Máj.
- Žák dokáže vysvětlit důvody, které vedly k započetí první světové války.

■ Nesprávně formulovaný cíl

- Představit žákům výčet nepravidelných sloves. (úkol pro učitele)
- Žák bude umět hovořit o tématu „moje rodina“ v německém jazyce. (příliš obecný cíl)
- Žák si zapamatuje co nejvíce slovíček z učebnice. (neměřitelné)

Daveho taxonomie výukových cílů: psychomotorické cíle

Naturalizace - činnosti jsou prováděné s minimem vynaložené energie

Členění činnosti – provádění několika úkonů současně nebo v požadovaném sledu

Precizace – realizace činnosti v podmínkách praxe

Manipulace – jednání na základě instrukce učitele

Imitace – napodobení učitele

Krathwohlova taxonomie výukových cílů: afektivní cíle

- Charakterizace hodnotou – vnitřní systém hodnot, automatické jednání
- Organizace hodnot – žádoucí jednání
- Přijetí hodnoty – přesvědčením žáka o hodnotě
- Aktivita - reakce na výchovnou situaci
- Citlivost – pozornost

Bloomova taxonomie výukových cílů: Kognitivní náročnost

The diagram illustrates Bloom's Taxonomy of Educational Objectives. It consists of six levels of cognitive complexity arranged vertically from bottom to top: Zapamatování (Recall), Porozumění (Understanding), Aplikace (Application), Analýza a syntéza (Analysis and Synthesis), Hodnocení (Evaluation), and Tvorba (Creation). A green arrow points diagonally upwards from the bottom right towards the top left, indicating a progression or hierarchy from lower to higher levels of cognitive demand.

Zapamatování

Porozumění

Aplikace

Analýza a syntéza

Hodnocení

Tvorba

Příklady náročnosti úkolů

▪ Zapamatování

- Bez použití poznámek a jiných informačních zdrojů napište, co jste si zapamatovali k těmto pojmem: J. J. Rousseau, J. G. Herder, hnutí Sturm und Drang, žánr balada, preromantická lidová tvorba a báseň Růžička od Goetheho.

▪ Porozumění

- Přečtěte si básničku Růžička od Goetheho a interpretujte ji, o čem básnička vypovídá, co má sdělit.

▪ Aplikace

- Podívejte se na nejznámější obraz romantického hrdiny od C. D. Friedricha a vzpomeňte si na to, co už o romantismu víte, a na základě toho charakterizujte romantického hrdinu.

Příklady náročnosti úkolů

- **Analýza a syntéza**

- Porovnejte originál básně Růžička od Goetheho v němčině s překladem v češtině co do zvukové podoby básně a identifikujte, jak se překlad liší od originálu.

- **Hodnocení**

- Jakým způsobem může šestnáctiletého člověka poškodit pornografie (v souvislosti s textem Markýze de Sade)?

- **Tvorba**

- Napište, jak byste postupovali, kdybyste byli autori děsivého námětu filmu?

Pomocná slova pro tvorbu cílů

- **Zapamatování** – termíny a fakta, jejich klasifikace a kategorizace (definovat, identifikovat, vytvořit seznam, vyjmenovat, opakovat, vzpomenout si, rozpoznat, zapsat, spojit, zopakovat, podtrhnout, zvýraznit)
- **Porozumění** – překlad z jednoho jazyka do druhého, převod z jedné formy komunikace do druhé, jednoduchá interpretace, extrapolace (vybrat, uvést příklad, předvést, popsat, určit, rozlišovat, vysvětlit, vyjádřit, říci vlastními slovy, vybrat, přeformulovat, sdělit, přeložit, simulovat, vypočítat, zkontolovat, změřit)
- **Aplikace** – použití abstrakcí a zobecnění (teorie, zákony, principy, pravidla, metody, techniky, postupy, obecné myšlenky v konkrétních situacích) (aplikovat, demonstrovat, interpretovat údaje, načrtnout, zobecnit, uvést vztah mezi, plánovat, použít, prokázat, registrovat, řešit, vyzkoušet, rozlišit, připravit, zaznamenat)

Pomocná slova pro tvorbu cílů

- **Analýza a syntéza** – rozbor komplexní informace (systému, procesu) na prvky a části, stanovení hierarchie prvku, princip jejich organizace, vztahů a interakce mezi prvky (analyzovat, provést rozbor, najít vztah, porovnat, shrnout, dát do souvislostí, seřadit do logických posloupností, identifikovat příčiny a následky, kategorizovat, diskutovat, klasifikovat, kombinovat, odhadnout, odvodit, zpochybnit, vyřešit, diagnostikovat)
- **Hodnocení** – posouzení materiálů, podkladů, metod a technik z hlediska účelu podle kritérií, která jsou dána nebo která si žák sám navrhne (kritizovat, obhájit, ocenit, posoudit, podpořit názory, oponovat, prověřit srovnat s normou, vybrat, uvést klady a zápory, zdůvodnit, zhodnotit)
- **Tvorba** – složení prvků a jejich částí do předtím neexistujícího celku (upravit, organizovat, formulovat, reorganizovat, složit, navrhnout, spravovat, řídit, vytvořit systém, zrekonstruovat, předpovědět, navrhnout)

Sedm pravidel kognitivně náročné výuky

1. Nové pojmy by měly být vysvětleny.
2. Komunikační struktura by měla odpovídat momentálnímu průběhu výuky.
3. Aktivizace žáků je předstupněm cvičení v argumentaci.
4. Učení se potřebuje čas.
5. Učitel by měl rozhodovat o tom, kdo bude odpovídat.
6. Učitel by měl být arbitrem výuky.
7. Učitel by měl formulovat standard dobré práce.